

**ԳԱԳԻԿ ՍԱՐԳՍՅԱՆԻ ԱՇԽԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՑԱՆԿ**

1944

1. Գրախոսություն: Սովետ. գրական և արվեստ, 1944/9, էջ 92, 93: Գրախոս. Սահինյան Ա., Բարեկամները, Երևան, 1944. – 106 էջ:

1946

2. Հայնրիխ Հայնե (Մահվան 90-ամյակի առթիվ), Սովետ. գրականություն և արվեստ, 1946/3, 78-81:

1951

3. Указатель собственных имен и географических названий. (К “Ассири-вавилонским источникам по истории Урарту” И.М.Дьяконова), ВДИ, 1951/4, 283-305 (соавт.: И.М.Дьяконов, Е.Ф.Яковлева).

1952

4. Самоуправляющийся город селевкидской Вавилонии, ВДИ, 1952/1, 68-83.

1953

5. О городской земле в селевкидской Вавилонии, ВДИ, 1953/1, 59-72.

1955

6. Градостроительство в Армении при Тигране II и вопрос о переселении чужестранцев, ИАН, 1955/2, 43-64.
7. Из истории городской общины в Армении (IV в. н.э.), ВДИ, 1955/3, 48-62.
8. Частные клинописные контракты селевкидского времени из собрания Государственного Эрмитажа (Публикации), ВДИ, 1955/4, 136-162, 5 л. ил.

1956

9. Աղբյուրների օգտագործման եղանակը Մովսես Խորենացու մոտ, Բանբեր Մատենադարանի, 1956/3, 31-42:
10. Գառնիի հունարեն արձանագրության շուրջը, ՏՀԳ, 1956/3, 45-56:

1957

11. Положение древних городов Вавилона в эллинистический период, Материалы первой всесоюз. науч. конференции востоковедов в Ташкенте 4-11 июня 1957г., Ташкент, 1957.
12. Социальная роль клинописной нотариально-правовой системы в эллинистической Вавилонии, Eos (Varsaviae-Vratislaviae), 1957, 48/2, 29-44.

13. (Рецензия): ВДИ, 1957/4, с. 142-146. – Рец.: Манандян Я.А., О торговле и городах Армении в связи с мировой торговлей древних времен (V в. н.э. – XV в. н.э.). Изд. 2-е – Ереван, 1954, 347с.

1958

14. (Рецензия): ИАН, 1958/4, с. 93-96 – Рец.: Гарни. [Т] 2, Аракелян Б.Н., Результаты работ Гарнийской археологической экспедиции 1951-1955гг. (Античный период), Археол. раскопки в Армении, № 7, Ереван, 1957, 93 с.

15. (Рецензия): Вопросы истории, 1958/4, с.179-187. Рец.: Тюменов А.И., Государственное хозяйство древнего Шумера, М.–Л., 1956, 518с.

16.(Рецензия): Вопросы истории, 1958/6, с. 180-190. – Рец.: Всемирная история, Т. 1, 2. (Соавт.: Бенклиев С.Н., Лурье С.А., Меликишвили Г.А. и др.).

1959

17. Հայկական ՍՍԴ գիտությունների ակադեմիայի հասարակական գիտությունների բաժանմունքի տեսիան (Լրատու), ՊԲՀ, 1959/1, 300:

18. Краткий очерк научной, педагогической и общественной деятельности: Яков Амазаспович Манандян, Библиография (Сост. Е.С.Власян, Р.А.Бабаджанян), Ереван, 1959, 8-45:

1960

19. Արևելագետների համաշխարհային XXV կոնգրեսը: (Լրատու), ՊԲՀ, 1960/3, 221-228 (հեղինակակից՝ Հ.Եգանյան):

20. Հակոբ Համազասպի Մանանյան (1873-1952), ՊԲՀ, 1960/2, 90-101:

21. О хронологической канве “Истории Армении” Мовсеса Хоренаци, Москва, 1960, 15 с. (XXV Междунар. конгресс востоковедов. Докл. Делегации СССР).

22. То же на нем. яз.: Über den chronologischen Zusammenhang in der “Geschichte Armeniens” von Moses Chorenazi, 249 S.

23. Тигранакерт. Из истории древнеармянских городских общин, Москва, 1960, 160 с. с илл.

1961

24. Отчет о командировке в ГДР. (Изучение материалов по социально-экономической истории Древнего Востока), Москва, 1961. 4 с. (АН СССР Всесоюз. ин-т науч.-техн. Информ.).

1962

25. Հին Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական զարգացման ուղիների մասին, Երևան, 1962. – 94 էջ – (ՀՍՍԴ ԳԱ պատմ. ին-տ):

26. Դաստակերտները և ագարակները V դարի հայկական աղբյուրներում, ՊԲՀ, 1962/3, էջ 77-94:
27. Հին Հայաստանի հասարակարգի որոշ առանձնահատկությունների մասին, ՏՀԳ, 1962/6, 39-54:
28. К вопросу о датировке Тигранакертской греческой надписи, ИФЖ, 1962/1, 226-231.

1963

29. Об особенностях социально-экономического развития древней Армении, Сообщ. АН ГрузССР, 1963, т. 32/2, с. 495-502 (на груз. яз.).
30. (Примечания к "Книге башен"): Керам К., Боги, гробницы, ученые, Москва, 1963, 393-394.

1965

31. Հայաստանը մ.թ.ա. II դարում (Հելլենիստական շրջանի պատմության լուսարանման համար Մ.Խորենացու «Հայոց պատմության» տվյալների սիստեմատիկ օգտագործման փորձ), ՏՀԳ, 1965/3, 57-72:
32. Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմության» ժամանակագրական համակարգը, Երևան, 1965. – 192 էջ (ՀՍՍՌ ԳԱ պատմ. ին-տ):

1966

33. Հելլենիստական դարաշրջանի Հայաստանը և Մովսես Խորենացին, Երևան, 1966. – 258 էջ (ՀՍՍՌ ԳԱ պատմ. ին-տ):
34. Տիգրան Բ-ի տերությունը, ՊԲՀ, 1966/1, 93-112:
35. Обожествление и культ царей и царских предков в древней Армении, ВДИ, 1966/2, 3-26.

1967

36. Սովետահայ պատմագրության նվաճումները, ՊԲՀ, 1967/2-3, 47-72 (հեղինակակից՝ Լ.Հ.Բարայան):
37. Տիգրան Բ-ի և Արտավազդ Բ-ի գահատարիների քանակն ըստ Խորենացու, ԼՀԳ, 1967/12, 66-72:
38. Изучение истории древней Армении в армянской советской историографии, ВДИ, 1967/2, 201-212.
39. О двух значениях термина "дастакерт" в ранних армянских источниках, Эллинистический Ближний Восток, Византия и Иран, Москва, 1967, 97-101.

1968

40. Խորենացու «Պատմության» ժամանակագրական համակարգի վերականգնման մասին, ՊԲՀ, 1968/1, 119-146:

41. Խմբ.: Տեր-Մինասյան Ե.Գ., Միջնադարյան աղանդների ծագման և զարգացման պատմությունից (խմբ.՝ Գ.Խ.Սարգսյան): Մատենադարան, Երևան, 1968. – 239 էջ:
42. Les deux significations du terme dastakert dans les anciennes sources arméniennes, REA NS, 1968, T. 5, 43-50.
43. On the problem of the cults of the Hellenistic world (The cult of the royal dynasty in ancient Armenia), Studien zur Geschichte und Philosophie des Altertums, Budapest, 1968, 283-292.

1969

44. Անտիոքոս Գ. Սելևկյանը և հայկական պետությունները, ԲԵՀ, 1969/1, 41-61:
45. Նախամեսրոպյան շրջանի պատմագրությունը, ՊԲՀ, 1969/1, 107-126:
46. Ներածություն: Ավդալբեգյան Թ., Հայագիտական ուսումնասիրություններ, Երևան, 1969, 5-9:
47. Խմբ.: Ավդալբեգյան Թ., Հայագիտական հետազոտություններ, ՀՍՍՀ ԳԱ, Պատմ. ին-տ. (պատ. խմբ.՝ Գ.Խ.Սարգսյան), Երևան, 1969. – 490 էջ:
48. City Land in Seleucid Babylonia, Ancient Mesopotamia. Socio-economic History. A Collection of Studies by Soviet Scholars, Moscow, 1969, 312-331.

1970

49. Հիմնազուրկ տեսություններ Ուրարտուի մասին, ՊԲՀ, 1970/3, 46-64:
50. Քսենոփոնի կյանքը և ստեղծագործությունը. «Անաբասիս», Քսենոփոն. Անաբասիս, Երևան, 1970, 201-220:
51. Խմբ.: Կրկյաշարյան Ս.Մ., Հին Հայաստանի և Փոքր Ասիայի քաղաքների պատմության դրվագներ (պատ. խմբ.՝ Գ.Խ.Սարգսյան), Երևան, 1970. – 215 էջ:
52. Խմբ.: Քսենոփոն. Անաբասիս (պատ. խմբ.՝ Գ.Խ.Սարգսյան), Երևան, 1970. – 283 էջ:

1971

53. Հայ ժողովրդի պատմություն [ուֆ հատորով], ՀՍՍՀ ԳԱ պատմ. ին-տ: Հ. 1. Հայաստանը նախնադարյան-համայնական և ստրկատիրական կարգերի ժամանակաշրջանում (հատորի խմբ.՝ Ս.Տ.Երեմյան [պատ. խմբ.], Գ.Խ.Սարգսյան [պատ. խմբ. տեղակալ] և ուրիշ.), Երևան, 1971. – 991 էջ:
54. Բովանդ.-ից: Հելլենիզմը Արևելքում: Հայաստանի միավորումը և հզորացումը Արտաշես Ա-ի օրոք: Հայկական աշխարհակալ տերությունը: Տիգրան Բ: Հայ-հռոմեական պատերազմը: Հայաստանը

Արտավազդ Բ-ի և նրա հաջորդների ժամանակաշրջանում: Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական կարգը հելլենիստական դարաշրջանում: Հայաստանի պետական կարգը հելլենիստական դարաշրջանում: (Կենտրոնական իշխանությունը: Պետական կառուցվածքի տարրեր): Հելլենիստական թատրոնը Հայաստանում, 489-689, 915-918:

55. Դարձյալ Մովսես Խորենացու ժամանակագրական համակարգի մասին, ՊԲՀ, 1971/1, 156-158:

56. Խմբ.: Տեր-Մինասյան Ե.Գ., Պատմա-բանասիրական հետազոտություններ (խմբ.՝ Գ.Խ.Սարգսյան), Երևան, 1971. – 485 էջ (ՀՍՍՀ ԳԱ լեզվի ին-տ):

1972

57. Հայ ժողովրդի պատմություն (հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը), Գ.Խ.Սարգսյան, Թ.Խ.Հակոբյան, Ա.Գ.Աբրահամյան և ուրիշ. (խմբ.՝ Մ.Գ.Ներսիսյանի), Երևան, 1971. – 595 էջ:

58. Բովանդ.-ից: Հայկական լեռնաշխարհի հնագույն ցեղերը, ժողովուրդները և պետությունները: Հայ ժողովրդի ծագումն ու կազմավորումը: Հին հայկական պետությունը: Հայաստանը, Հռոմը և պարթևները: Հին Հայաստանի մշակույթը: Ֆեոդալական հասարակարգի հաստատումը և հին հայկական պետության անկումը, 7-164:

59. Ֆեոդալական հասարակարգի հաստատումը Հայաստանում և հին հայկական պետության անկումը, ՊԲՀ, 1972/2, 219-236:

60. Խմբ.: Ադոնց Ն., Հայաստանի պատմություն: Ակունքները. X-IV դդ. մ.թ.ա. (խմբ. և վերջաբանը՝ Գ.Խ.Սարգսյանի), Երևան, 1972. – 430 էջ:

1973

61. Մովսես Խորենացին և նրա «Հայոց պատմությունը», ՊԲՀ 2, 43-60.

62. Новые данные о городской земле в Селевкидской Вавилонии, Древний Восток. Города и торговля (III-I тыс. до н.э.), Ереван, 1973, 185-193.

63. Ред.: Древний Восток. Города и торговля (III-I тыс. до н.э.) (Отв. ред. Г.Х.Саркисян), Ереван, 1973. – 243 с.

1974

64. Greek Personal Names in Uruk and the Graeco-Babyloniaca Problem, Acta Antiqua Acad. Scient. Hungaricae, 1974, T. 22, Fasc. 1-4, 495-503.

1975

65. New Cuneiform Texts from Uruk of the Seleucid Period in the Staatliche Museen zu Berlin, Staatliche Museen zu Berlin. Forschungen und Berichte. Archäologische Beiträge, 1975, Bd. 16, 15-75.

1976

66. Թաղևուս Ավրարեգյանի հայագիտական ուսումնասիրությունները: (Ծննդյան 90-ամյակի առթիվ), ՊԲՀ, 1976/2, 49-56:

67. Մովսես Խորենացի, Հայ մշակույթի նշանավոր գործիչները. V-XVIII դարեր, Երևան, 1976, 70-86:

68. Греческая ономастика в Уруке и проблема Graeco-Babyloniaca, ДВ 2, 1976, 181-217.

69. Игорь Михайлович Дьяконов (к шестидесятилетию со дня рождения), ДВ 2, 1976, 265-282.

70. Черты эллинизма в духовной культуре древней Армении, Доклад, прочитанный на XIV Междунар. конфер. ученых-античников соц. стран "Эйрене" (Ереван, 18-23 мая 1976г.), ИФЖ, 1976/3, 51-62.

71. Черты эллинизма в духовной культуре Древней Армении. Довольствия в городе поздней Вавилонии – аналог полисных раздач. Тезисы докладов XIV Междунар. конфер. античников соц. стран, Ереван, 1976, 382-385.

1977

72. Проблемы истории Древнего Востока и древней Армении в советской армянской историографии (1967-1977гг.). ВДИ, 1977/4, 121-136.

73. Bruchstücke von seleukidischen Wirtschaftstexten aus Uruk in den Staatlichen Museen zu Berlin, AoF, 1977/5, 81-86.

1978

74. Սուրեն Երեմյան: [Ծննդյան 70-ամյակի առթիվ], ՊԲՀ, 1978/2, 252-256:

75. Довольствие–išqu в городе поздней Вавилонии – аналог полисных раздач (Постановка вопроса), ДВ 3 1978, 88-92.

76. К предыстории армянской письменности: (Доклад) на II Междунар. симпозиуме по арм. искусству, Ереван, 1978. – 10 с. (Ин-т искусств АН АрмССР).

77. То же на франц. яз.: De la préhistoire de l'écriture arménienne, Erevan, 1978. – 11 p.

1979

78. Խմբ.՝ Էջիբեկյան ժ.Գ. Հայաստանը և Սելևկյանները (պատ. խմբ.՝ Գ.Խ.Սարգսյան), Երևան, 1979. – 127 էջ:

79. Институт востоковедения АН Армянской ССР, Народы Азии и Африки, 1979/6, 135-143.
80. Моисей Хоренский и Давид Непобедимый. (Опыт установления источниковедческой связи), Кавказ и Византия 1, 1979, 67-72.
81. Черты эллинизма в духовной культуре древней Армении, Проблемы античной истории и культуры. Докл. на XIV Междунар. конфер. античников соц. стран "Эйрене", Ереван, 1979, 18-24.
82. Ред.: Проблемы античной истории и культуры. (Докл. на XIV Междунар. конфер. античников соц. стран "Эйрене", АН СССР. АН АрмССР. Отделение истории и экономики. Ред. кол.: Б.Б.Пиотровский (отв. ред.), Е.С.Голубцова, Г.Х.Саркисян и др, Ереван, 1979. – 507 с.

1980

83. История армянского народа: С древнейших времен до наших дней, Г.Х.Саркисян, Т.Х.Акопян, А.Г.Абрамян и др. (под ред. М.Г.Нерсисяна), Ереван, 1980. – 458 с.
84. Из содерж.: гл. 1. Древнейшие племена, народности и государства Армянского нагорья. § 2. Каменный и бронзовый века на территории Армянского нагорья. § 3. Древнейшие этнические образования на территории Армянского нагорья и сопредельных стран. § 4. Государство Урарту. Гл. 2. Образование армянского народа и древнеармянского государства. Гл. 3. Армения, Рим и парфяне. Гл. 4. Общественно-политический строй и культура древней Армении. Гл. 5. Установление феодального общественного строя и падение древнеармянского государства, 11-100.
85. К вопросу о характере и периодизации материальной культуры Армении эллинистического периода, Всесоюзн. симпозиум по проблемам эллинистической культуры на Востоке. Тезисы докладов, Ереван, 1980, 74-75.
86. К предыстории армянской письменности (Доклад, прочитанный на II Междунар. симпозиуме по арм. искусству), Кавказ и Византия 2, 1980, 15-20.

1981

87. Հայ ժողովրդի պատմություն: Հ. 1. Հնագույն ժամանակներից մինչև 18-րդ դարի վերջը: Հատորը գրել են Գ.Խ.Սարգսյանը, Մ.Գ.Ներսիսյանը, Ս.Տ.Երեմյանը և ուրիշ. – Թեհրան, 1981. – 312 էջ (Երևանի պետ. Համալս.) (պարսկ. լեզվով):

88. Խմբ.: Հայ ժողովրդի պատմության քրեստոմատիա: Հ. 1. Հնագույն ժամանակներից մինչև IX դարի կեսերը (կազմողներ՝ Պ.Հ.Հովհաննիսյան, Ա.Գ.Աբրահամյան: Խմբ.՝ Գ.Խ.Սարգսյան, Լ.Ա.Խուրշուդյան), Երևան, 1981. – 944 էջ:

89. О провинциях и провинциальных канцеляриях в древней Армении, Древний Восток и мировая культура, Москва, 1981, 98-102.

1982

90. Հելլենիստական մշակույթը և Հայաստանը, Հանրապետ. հինգերորդ գիտ. կոնֆերանս՝ նվիրված Հայաստանի մշակույթի և արվեստի պրոբլեմներին: Ջեկուցումների թեզեր (Երևանի պետ. համալս., ՀՍՍՀ ԳԱ արվեստի ին-տ), Երևան, 1982, 182-184:

91. Նույնը ռուս.: Эллинистическая культура и Армения, V респ. науч. конф. по проблемам культуры и искусства Армении. Тезисы докл., Ереван, 1982, 392-392.

92. Мовсес Хоренаци, Видные деятели армянской культуры (V-XVIII века), Ереван, 1982, 56-67.

93. Ред.: Видные деятели армянской культуры (V-XVIII вв.). (Сборник), Ерев. гос. ун-т. Центр арменовед. исслед. (ред. и авт. предисл. Г.Х.Саркисян), Ереван, 1982. – 475 с.

94. Die Sklaven im Uruk der hellenistischen Zeit, AfO Beiheft 19, 1982, 138-143.

95. Zum Problem des Herrschertitels in Uruk der Seleukidenzeit, Societies and Languages of the Ancient Near East, London, 1982, 333-335.

1983

96. Խմբ.: Մուրադյան Կ.Մ., Գրիգոր Նազիանզացին հայ մատենագրության մեջ (պատ. խմբ.՝ Գ.Խ.Սարգսյան), Երևան, 1983. – 263 էջ:

97. Греческая ономастика в Уруке и проблема Graeco-Babyloniaca, ДВ 2, 1983, 181-217.

98. Рец.: Новосельцев А.П., Генезис феодализма в странах Закавказья. (Опыт сравнительно-исторического исследования), Москва, 1980. – 286с. (1983/1, 128-132).

99. Вавилонская гиря в XVI в. до н.э. с клинописной надписью из раскопок Мецамора, ДВ 4, 1983, 113-122 (соавт.: И.М.Дьяконов, Э.В.Ханзадян).

100. Von der Tempelsklaverei im hellenistischen Babylonien, Iraq 45/1, 1983, 131-135.

1984

101. Գիտական, գիտակազմակերպական և մանկավարժական գործու-

- նեոթյան համառոտ ակնարկ, Բարկեն Նիկողայի Առաքելյան [Կենսամատենագիտություն], Երևան, 1984, 9-20 (հեղինակակից՝ Գ.Ա.Տիրացյան):
102. Նույնը՝ ռուս.: Краткий очерк жизни, научной, научно-организационной и педагогической деятельности, Бабкен Николаевич Аракелян [Биобиблиография], Ереван, 1984, 21-30 (соавт.: Г.А.Тирацян).
103. Կյանքի, գիտական, մանկավարժական, գիտակազմակերպական և հասարակական գործունեության համառոտ ակնարկ, Սուրեն Տիգրանի Երեմյան [Կենսամատենագիտություն], Երևան, 1984, 13-27 (հեղ-կից՝ Վ.Բ.Բարխուդարյան):
104. Նույնը՝ ռուս.: Краткий очерк жизни, научной, педагогической, научно-организационной и общественной деятельности. Сурен Тигранович Еремян (Биобиблиография), Ереван, 1984, 28-42 (соавт.: В.Б.Бархударян).
105. Востокведение, Достижения науки в Советской Армении (1920-1980), АН АрмССР. Совет по истории естествозн. и техники, Ереван, 1984, 258-264.
106. [Рецензия]: Народы Азии и Африки, 1984/5, 158-166. Рец.: История древнего мира, Кн. 1-3 (под ред. И.М.Дьяконова и др.), Москва, 1982.
107. Список парфянских Аршакидов в раннесредневековой армянской историографии, Кавказ и Византия 4, 1984, 130-141.
108. Эллинизм в Вавилонии и в Армении (опыт типологического сопоставления), Второй Всесоюзный симпозиум по проблемам эллинистической культуры на Востоке. Тезисы докладов, Ереван, 1984, 60-62.
- 1986**
109. Պատմահայր Հերոդոտոսը, Հերոդոտոս. Պատմություն ինը գրքից, Երևան, 1986, 553-578:
110. Խմբ.: Հերոդոտոս, Պատմություն ինը գրքից (թարգմ.՝ Կրկյաշարյան, պատ. խմբ.՝ Գ.Խ.Սարգսյան), Երևան, 1986. – 651 էջ:
111. “История Армении” Мовсеса Хоренаци, Ереван, 1986. – 55 с.
- 1987**
112. Նիկողայոս Ադոնցի գլովագործոցը, Ադոնց Ն., Հայաստանյ Հուստի-նիանոսի դարաշրջանում, Երևան, 1987, 550-565:
- 1988**
113. Ուրարտական տերությունը և հայերը (Հայ ժողովրդի կազմավորման խնդրի շուրջը: Մի հավելում), Ուրարտու-Հայաստան, Երևան, 1988, 47-126, 169:

114. Манумиссии в селевкидско-аршакидском Уруке, ДВ 5, 41-56.
115. Некоторые особенности клинописной передачи греческих имен, Третий Всесоюз. симпозиум по проблемам эллинистической культуры на Востоке. Тезисы докладов, Ереван, 1988, с. 78.
116. Царица Эрато, Кавказ и Византия 6, 1988, 14-23.
117. Eine Urkunde über "Deputat" Vergabe aus dem hellenistischen Uruk, AoF 15/2, 1988, 264-268 (Mitaut. J.Oelsner).
- 1989**
118. Խմբ.: Կուն Ն.Ա., Հին Հունաստանի լեզվներն ու առասպելները (թարգմ.՝ Լ.Հախվերդյան, խմբ.՝ Գ.Սարգսյան), Երևան, 1989. – 641 էջ:
- 1990**
119. Հայոց գրական լեզվի նախնական փուլերը պատմարանի հայացքով, ՊԲՀ, 1990/4, 22-30:
120. Հուժկու անհատականություն (Մանուկ Աբեղյանի ծննդյան 125-ամյակի առթիվ), Գրակ. թերթ, 1990, 30 մարտի:
121. Նախահայրենիքի, ժողովրդի կազմավորման և Ուրարտուի մասին, ՊԲՀ, 1990/1, 23-40:
122. К предыстории армянской письменности. Доклад, прочит. на II Междунар. симпозиуме по арм. искусству, Кавказ и Византия 2, 1990, 15-20.
123. Мовсес Хоренаци. История Армении (пер. с древнеарм. яз., введение и примеч. Г.Саркисяна; ред. С.Аревшатян), Ереван, 1990. – 291 с.
- 1991**
124. Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմությունը», Երևան, 1991. – 88 էջ:
125. "История Армении" Мовсеса Хоренаци, Ереван, 1991. – 87 с.
126. "The History of Armenia" by Movses Khorenatzi, Erevan, 1991. – 123 p.
127. Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմությունը», Հայաստանի Հանրապետություն օրաթերթ, 1991, 4 հոկտ.:
128. "История Армении" Мовсеса Хоренаци, Республика Армения, 1991, 4 окт.
129. Խմբ.: Սարգսյան Ա. Բ., Հովհաննես Դրասխանակերտցու «Հայոց պատմությունը» և Մովսես Խորենացին (պատ. խմբ.՝ Գ.Խ.Սարգսյան), Երևան, 1991. – 329 էջ:
130. Свидетельство позднеавиловской клинописной хроники об Армении времени Тиграна II, ИФЖ, 1991/2, 45-54.

131. L'histoire d'Arménie de Moïse de Khorène et L'Ourartou, Colloque Moïse de Khorène et l'historiographie arménienne des origines [Paris, 1991, P. 1].

1992

132. Հայաստանի հարակից երկրների պատմություն: Ձեռնարկ միջն. դարոցի 7-րդ դասար. համար (հեղ. Կոլեկտիվ), Երևան, 1992. – 239 էջ:

133. Բովանդ.-ից: Գլուխ առաջին. Հին Միջագետք, էջ 8-24: Գլուխ երկրորդ. Փոքրասիական երկրներ. 3. 2. Իրան. – 34-44:

134. Մեր օրերի իմ ընկալումները, Հայաստանի Հանրապետություն օրաթերթ, 1992, 14, 15 օգոստ.:

135. Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմությունը» և սեպագրական աղբյուրները (Հայկի և Հայկյանների առասպելի պատմականության և զարգացման փուլերի խնդիրները), ՊԲՀ, 1992/2-3, 27-50:

136. Babylonian Variant of Hellenism, Proceedings of the XXXII International Congress for Asian and North African Studies, Hamburg – Stuttgart, 1992, 460-461.

137. Moses Khorenatsi's "History of Armenia" as a System, Proceedings of the Fourth International Conference on Armenian Linguistics, Cleveland, 1991, New York, 1992, 213-222.

1993

138. Հայոց պատմություն (Դասագիրք հանրակրթ. դպրոցի 5-6-րդ դասար. համար), Երևան, 1993. – 320 էջ (հեղ-կիցներ Վ.Բ.Բարխուդարյան, Հ.Գ.Մարգարյան, Պ.Ա.Չոբանյան):

139. Բովանդ.-ից: Նախնադարյան հասարակությունը Հայկական լեռնաշխարհում: Հայ ժողովրդի ծագումը և կազմավորման սկիզբը: Վանի թագավորությունը (Ուրարտու): Համահայկական պետությունը: Մեծ Հայքի պետության վերելքը: Հայաստանը հզոր աշխարհակալ պետություն: Տիգրան 2-րդ Մեծ: Հայաստանը Հռոմի և Պարթևների միջև: Հայաստանը 1-3-րդ դարերում: Հին Հայաստանի տնտեսական կյանքը և պետական կարգը: Հին Հայաստանի մշակույթը: Ավատատիրությունը Հայաստանում և քրիստոնեության ընդունումը: Պայքար անկախության պահպանման համար: Վաղ միջնադարյան Հայաստանի մշակույթը, 9-125, 160-177:

140. Les phases préliminaires de la langue littéraire arménienne vues par un historien, Armenia and the Bible. Papers Presented to the International Symposium Held at Heidelberg. July 16-19, 1990 (Edit. By Christoph Burchard), Atlanta, 1993, 195-206.

1994

141. Հայագիտություն. հարցեր և հարցադրումներ: (Ձեկուցում՝ ընթերցված 1994թ. նոյեմբ. 23-ին ՀՀ ԳԱԱ հումանիտար գիտ. բաժանմունքի ընդլայնված նիստում), Նպատակ, 1994, 29 դեկտ.:
142. Eine Ergänzung zur Rekonstruktion der Artasesidendynastie Armeniens nach dem Seleukidischen astronomischen Tagebuch BM 34791, AMI 27, 1994, 237-240.

1995

143. Ինքնորոշում և կողմնորոշում. Մեծ Հայքի վերելքի շրջան, Ինքնություն (Հումանիտար հետազոտությունների հայկական կենտրոն), 1, Երևան, 1995, 89-100:
144. Das Land Ararat. Umriss einer Frühgeschichte, Armeniens. Wiederentdeckung einer alten Kulturlandschaft, Bochum, 1995.

1996

145. Հայոց պատմություն (Դասագիրք հանրակրթական դպրոցի 5-6-րդ դասարանների համար), 2-րդ վերամշակ. հրատ., Երևան, 1996. – 287 էջ (հեղ-կից՝ Հ.Մարգարյան, Վ.Բարխուդարյան, Պ.Չոբանյան):
146. Մովսես Խորենացու նախարարական տոհմերի ցանկը, ՊԲՀ, 1996/1, 73-90:
147. Խմբ.: Ղլեյյան Վ.Բ., Նոր պատմություն (17-րդ դարի երկրորդ կես – 1918թ.) (Դասագիրք միջն. դպրոցի 9-րդ դասար. համար) (խմբ.՝ Գ.Խ. Սարգսյան, Մ.Ջուլայան), Երևան, 1996. – 399 էջ:
148. Խմբ.: Մուրադյան Պ., Սուրբ Շուշանիկի վկայաբանությունը: Բնագիր և հետազոտություն, – Երևան, 1996. – 218 էջ:

1997

149. Մովսես Խորենացու Ողբը նոր մեկնաբանությամբ, ՊԲՀ, 1997/1, 119-130:
150. Բ.Ն.Առաքելյան: (Ծննդյան 85-ամյակի առթիվ), ՊԲՀ, 1997/1, 224-226 (հեղ-կից՝ Ա.Ա.Քալանթարյան):
151. Hellenismus in Babylonien, AoF, 1997/24.2, 224-232.

1998

152. Հատուկ անունների ստուգաբանությունը Մովսես Խորենացու Պատմության մեջ, ՊԲՀ, 1998/1-2, 113-128, 1998/3, էջ 85-99:
153. Հայերի ծագումը. պատմագիտության պատմություն և պատմագիտական շահարկումների, Գիտություն, 1998, 2-15 նոյեմբերի:
154. Потомки Хайка. Очерк истории и культуры Армении с древнейших времен до становления Третьей республики, Ереван, 1998. – 326с. (соавторы К.Худавердян, К Юзбашян).